

ו. האסיפה השנתית: חברי הוועדה המכילה מסרו דו"ח על פעילותם. כתאריך לאסיפה הוצעו הימים 25-26.8. מקום הכנס — מדרשת רופין. תקציב הוצאות משוערות, תוך הנחה של 100 מקור מות לינה וארוחות למשתתפים — 3,500—3,000 ל"י. אושר תאריך הכנס והמשך הטיפול באירגונו.

שונות:

מיספור אחיד לבקר: אורי יטבת הביא לדיון הצעת השירותים הווטרינאריים להאחדת כל מספרי הבקר — בשירותים הווטרינאריים, ב"החקלאית", באגודות ההזרעה ובמשק ועיבוד הנתונים של הגור-מים השונים באמצעות מיכון משרדי. התכנית צריכה לעלות כ-100,000 ל"י והשירותים הווטרינאריים מבקשים השתתפות המגדלים.

סוכם:

הובע יחס עקרוני חיובי לרישום וסימון אחיד, מבלי להתחייב מראש על גודל ההשתתפות; ורק אחרי בדיקת התועלת המעשית לדון מחדש בדבר. אשר בן-צבי

חברינו בוועדה (ש. דורי וי. פרוידנברג) הגישו את הסתייגותם להסדר זה. התנהל דיון על תפקידי הוועדה והמגמות הרצויות בעבודתה.

סוכם: א. בן-צבי ייזום פגישה בין ד"ר קלי, ב. לב וחברינו בוועדה (כולל מ. בלייברג) לבירור השאלות שהתעוררו.

ד. פגישה עם נציגי אמב"ל: בחול המועד של פסח התקיימה פגישה עם חברי מזכירות אמב"ל לקידום מיוזג שתי האגודות, א. בן-צבי הסביר את עמדת המ.ב., הדוגלת באיחוד מלא עם אמב"ל, תוך קיום וועדה מקצועית מיוחדת לבעיות הבקר לבשר.

סוכם: חברי אמב"ל יביאו את הצעתנו בפני מזכירותם ויחדשו את המגעים איתנו.

ה. הסכם עבודה עם מבקרי החלב: א. בן-צבי מסר על המו"מ עם ועד המבקרים בהשתתפות נציגי הסתדרות הפקידים. הוועד העלה 5 נקודות שחלקן מחייבות הבהרה ובירור נוספים. סוכם בענין השתתפות האגודה בהחזקת רכב ש.מ.ב. תשתתף בהוצאות רשיון וביטוח כדי 50% ובסכום שלא יעלה על 400 ל"י לבעל מכונית.

הבה נשוחח

רה ישירה או עקיפה: אולם מה באמת נחוץ לנו? לדעתי הפתרון היחידי הוא ביצירת "רשות ממלכית למחקר בבעיות גידול בקר" אשר תאחד, תפקח, תתאם ותכוון את אפיקי המחקר למסלוליו החיוניים ביותר. בהנהלת הרשות הזו ישותף ייצוג הולם וחזק של הנוגעים ישירות בדבר, של הבוקרים עצמם.

יד ללב! האם אין אנו עצמנו אשמים בפי"צול, בתחרות ובתוהו ובזוהו בשטח המחקר? כל בעל שררה, כטוב בעיניו יעשה. מי הוא האירגון של בוקרים, המסוגל והמעוניין להכניס שיטה בדרכי המחקר בארץ, אשר יילחם בכפילות מחד גיסא, ובהזנחה מאידך? האם להתאחדות מגדלי בקר יש מוסד או וועדה אשר ממששים בקביעות את הדופק של דרכי מחקר, כי רבים? "רשות ממלכתית למחקר בבעיות גידול

"ודרשת וחקרת ושאלת היטב..."

(דברים י"ג, ט"ו)

כל הכבוד לרשימותיו המעניינות של ידידי שלמה דורי. ניסיון רב-שנתי, עין פקוחה, וסיג' נון שוטף מכשירים אותו להיות פוסק הלכות המתקבלות על הדעת בהגיון המקצועי והכלכלי. ב"משק הבקר והחלב" מס' 105 מחדש הוא את כתיבת מאמריו במדורו הקבוע "מפתח הרפת". אך הפעם הפליא בפרק הראשון, הדן "בעניני מחקר", בהצעתו הבלתי מקורית לגבות אגרה מכל ליטר חלב משווק, ואת 3/4 מיליון הלירות שייאגרו בדרך זו להקדיש לקרן מחקר שתנוהל על ידי הבוקרים עצמם. מירשם זה הוגש כבר פעמים רבות, ומצדדים שונים. כל מחדל מקצועי ואירגוני במחקר מוצא תירוצים בחוסר מימון מספיק. אין קל מהטלת מס נוסף על הענף בצור

וולדות מעוותים — עת לעשות!

זה חודשים אחדים הננו עדים לתופעה מד-איגה בהרבה עדרים בכל איזורי הארץ — לידת וולדות מעוותים. על פי רוב ההמלטות הן במור עדן. משקל הוולד נורמאלי, אבל הרך הנולד, אפילו הוא יוצא חי לאוויר העולם, אינו מסוגל להאריך ימים. סימפטומים אחדים בולטים בו; השכיח ביותר בדרגות חומרה שונות — החל מרגל קדמית אחת, המתקשה להתיישר, וחוזרת לאיתנה כעבור ימים אחדים, עד לשיתוק מוחלט בכל הרגליים, בברך ובעקב — בכללותם או באופן חלקי. יש גם עיוותים בראש העגל, כגון — חוסר חיד, לשון קטנה ועוד כהנה וכהנה. הגמים לא נעימים כל עיקר. כאמור, רוב הוולדים הם בעלי חיוניות מוגבלת, אם אמנם זכו להיוולד חיים.

חלק גדול של הפרות — האמהות — התעברו בהזרעה ראשונה ולא קיבלו שום טיפול אחרי ההמלטה הקודמת. יש גם מקרים שהפרות הור-בעו ולא הוזרעו. אין כנראה כל אפשרות להצ-ביע על קבוצת פרים מסוימת שטופחו תוך קיר-בתים, או פגומים מבחינות אחרות. מוסרים על תופעות דומות גם בעדרי הבקר לבשר.

הלוואי וייעלם הפגע הזה עד אשר יודפסו השורות הללו, אולם בינתיים הולך ורע המצב ומעגל הפגיעה מתרחב. ציבור הבוקרים נקרא לגייס משאבים העומדים לרשותו לשם מלחמה בצרה זו ולראות נכוחה את גודל הסכנה לפת-חו של הענף. האם נחכה שנתיים ונפסיד מיליוני לירות, כדוגמת מגדלי העופות שנפגעו בעקב מחלת הניורקאסל? נאספה כבר אינפורמציה על יותר מאלף לידות של בני-בקר מעוותים. ייתכן כי קרובים רופאינו לקביעת הדיאגנוזה, אך אל לנו להיות שאננים.

עם כל ההערכה לכוחות המקצועיים שלנו, ייתכן ויהיה צורך להיעזר במומחים מחו"ל. הרי כבר נעזרנו בעבר ע"י מדען זר באבחנת מחלת איקס והמלחמה בה ויצאנו נשכרים. התאחדות מגדלי בקר חייבת להירתם למשימה ולהתניע את כל הגלגלים, שעשויים להחיש את הכחדת המ-הירה של המחלה המסוכנת הזו.

מנחם צנמנר

שריד, אפריל 1970

בקר" צריכה להתארגן בתוך מסגרת של משרד החקלאות, ובה נציגות מוסמכת של ציבור הבר-קרים, מוכשרת מבחינה מקצועית ומדעית כאחת. אל נשלה את עצמנו ברעיון שמצויים בתוכנו אנשים בעלי התכונות הדרושות. האתגר הוא רציני ונשתדל ביעילות להתמודד איתו, וטוב שעה אחת קודם.

הולדת החמישיה — אפתעה עולמית

החמישיה, אשר נולדה לפרה „ניצנה" במשקו של מרדכי יוחנן במושב עולש, מהווה אפתעה עולמית. בספרות, הדנה בהמלטות רב-וולדיות בבקר מצויים הנתונים דלקמן:

לידת תאומים מופיעה ב-80 המלטות;

לידת שלישיה מופיעה ב-6,400 המלטות;

לידת רביעיה מופיעה ב-19,000,000 המלטות

בבקר לחלב;

לידת רביעיה בבקר-בשר ב-750,000 המלטות;

לידת רביעיה בנשים ב-670,000 לידות.

הולדת חמישיה בבקר חלב, נדמה לי שאינה

ידועה כלל וכלל.

המדובר בלידות של וולדות חיים נורמאליים.

הודעה על החמישיה „שלנו" הובאה בחוברת

105 ע"י מ. יוספון, אולם אוסיף כאן אי אלו

פרטים למאורע הבלתי רגיל. „ניצנה" הנ"ל היא

בת עוזי, נכדת ספיר. מוצאה ממשק רוז'נסקי

בתל-עדישים. היא נולדה ב-27.5.64.

המליטה בפעם הראשונה עגלה ב-16.6.66;

בפעם השניה — עגל ב-8.67;

בפעם השלישית — עגל ב-7.68.

אחרי המלטה זו הוזרעה בפעם הראשונה

ביום 13.10.68, בפעם השניה ב-14.11.68 ובפעם

השלישית, בזירמה מעורבת של „פרעה" ו„חרור-

צי", ביום 27.3.69. לא ידוע לי אם קיבלה לפני

ההזרעה האחרונה טיפול כלשהו.

כידוע נולדו ביום 6.12.69 חמישה וולדות

חיים במשקל כולל של 83 ק"ג — 4 נקבות וזכר

אחד. כדאי לעשות כל מאמץ כדי לאפשר עיקוב

אחרי התפתחותם של וולדות אלה, הן מבחינה

גופנית והן מבחינה מינית. כידוע רוב הנקבות

של תאומים דו-מיניים בבקר מראות ליקויים

באבריהם ואינן מסוגלות להתעבר. מעניין

לדעת כיצד יפול דבר בחמישיה זו.